

TORI MUUSEUM

arengukava

2007 – 2014

Toris 2006

Sisukord

1. Üldandmed	2
2. Muuseumi ajalugu	2
2.1. I periood muuseumi ajaloos 1934 – 1944	
2.2 II periood muuseumi ajaloos 1989 – 1997	
2.3 III periood muuseumi ajaloos 1997 – tänapäev	
3. Hetkeolukord	3
4. Probleemid	3
5. Eesmärgid	4
6. Ülesanded	4
7. Missioon ja visioon	4 - 5
8. Tegevuskava 2007 – 2014	5 - 6

1. Üldandmed

Tori Muuseum asub Tori vallas Tori alevikus. Muuseum koosneb kahest osast. Muuseumituba asub sotsiaalmajas Võlli 4 ja aidahoone eksponaatidega asub Tori Hobusekasvanduse kõrval.

2. Ajalugu

2.1 I periood muuseumi ajaloos 1934 - 1944

Tori Muuseum oli esimene kihelkonnamuuseum Eestis, asutatud 10. mail 1934 a. Tori Muuseumi Ühingu poolt, mille eesotsas August Pulst, kes oli üks aktiivsemaid vanavarakogujaid Toris. Ühingul oli oma põhikiri ja pitsat. Ühing korraldas alalise näiterühmaga rahvapillimehi ja rahvakombeid tutvustavaid etendusi. Nende summade eest, mis nad etendustelt said, asusid muuseumi tarbeks vanavara koguma. Juba enne kohaliku muuseumi asutamist 1911, 1912, toimusid Toris esimesed kogumisreisid. 9. aug. 1915a. korraldati esimene näitus. Näitused viidi siit Tallinnasse ja Tartusse. Tori näituste põhjal alustatigi vanavara kogumist Tallinnas. Kahjuks ei jõudnud need kogud enam Torisse tagasi.

Esimene ese Tori Muuseumis oli õllekann. See rändas näitusega Tallinnasse, algul Eesti Rahvamuuseumi Tallinna osakonda, hiljem Eesti Muuseumi Kadriorgu. Seisis vitriinis August Pulsti nime all. 1934 aastal õnnestus tal vahekirja ja allkirja vastu saada see kann Tori Muuseumile. Õllekannu peetakse nii Tallinna muuseumide kui ka Tori muuseumi esimeseks esemeks.

II maailmasõja lõpuaastatel likvideeriti Tori Muuseum ja kõik varad, kokku 1189 nimetust, anti üle Pärnu Muuseumile. Palju eksponaate kadus ja hävis sõjakeerises.

2.2. II periood muuseumi ajaloos 1989-1997

Muuseum taasavati Eesti Põllumajandusmuuseumi Tori filiaalina 29 dets. 1989a ja sai nimeks Tori Hobusekasvatuse Muuseum. Asutajateks Tori Katsesovhoosi direktor Peeter Lutt ja Eesti Põllumajandusmuuseumi direktor Kalju Roosve. Filiaal tegeles eesti hobusekasvatuse ajaloo, vastavasisuliste dokumentide, käsikirjade, foto- ja filmimaterjalide, esemelite eksponaatide kogumise, uurimise, säilitamise ja eksponeerimisega. Asukoht 1723 a. ehitatud mõisavalitseja majas. Koguti Tori katsesovhoosi ja tema territooriumil asunud põllumajanduslike ettevõtete ja asutuste ajalooa seotud materjale. Juhendati inimesi, kes soovisid tegelda koduloo-uurimisega. Filiaal tutvustas Tori katsesovhoosi hobusekasvandust ja muuseumi filiaali eksponaate muuseumi külastavatele ekskursioonidele. Filiaalis töötas kolm inimest: Urmas Esna- filiaali juhataja, Vambo Tali- filiaali vanemteadur, Helju Tombak- filiaali töötaja.

2.3. III periood muuseumi ajaloos 1997 – tänapäev

Aastal 1997 anti Eesti Põllumajandusmuuseumi Tori filiaali varad tasuta üle Tori Vallavalitsusele. Algul juhtis muuseumi tegevust Helju Tombak, hiljem Harry Soosalu. Mõne aja pärast kolis muuseumituba vallamaja kõrvale endisesse apteegiruumi. Muuseumil oli kasutada Tori Hobusekasvanduse käest renditud garaaz, kus restaureeriti vanavara. Tori Muuseum kogub Tori ajalugu ja tänapäeva kajastavat informatsiooni ning esemelist materjali. Turistidel ja teistel asjahuvilistel on võimalik tutvuda kohaliku rahva kultuuripärandiga. Muuseum aitab kaasa nii kooliõpilaste, kui ka teiste huviliste soovile kasutada muuseumikogu kodulooliste uurimistööde tegemiseks.

2003 aasta lõpul kolis muuseumituba endisesse ambulatooriumihoonesse e sotsiaalmajja .

1. Hetkeolukord

1. Tori Muuseumi arengukava väljatöötamisel on lähtunud Eesti Vabariigi Muuseumiseadusest (vastu võetud 13.11.1996.a.), Tori valla arengukavast ja Tori Muuseumi põhimäärusest (kinnitatud Tori Vallavolikogu 13.09.2000.a. määrusega nr. 18.)
2. Muuseumis on üks töötaja.
3. Muuseumituba koosneb kolmest ruumist. Kahte ruumi on võimalik kasutada näituste ja väljapanekute jaoks. Üks ruum on muuseumitöötaja tööruum. Ruumides on kaks puuküttega ahju. On olemas vitriinid väljapanekute jaoks, saab kasutada ka seinapinda. On arvuti, printer ja internetiühendus. Muuseumitoas saab üritusi läbi viia väga väikestele seltskondadele. Näituste avamised, koduloolastega väikesed kokkusaamised, näituste raames muuseumitunnid. Muuseum on vajalik kooliõpilastele ja koduloohuvilistele, kes saavad materjali uurimustööde tegemiseks, suguvõsauurijatele, (kes kasutavad andmeid kirikuraamatutest ja koostatud suguvõsauurimustest), inimestele, kes soovivad muuseumikogusid täiendada, ja turistidele. Suuremad üritused on koduloopäevad, mis toimuvad kord või kaks aastas, selle läbiviimiseks kasutame rahvamaja.
4. Aidahoone koosneb 8 ruumist, kus asuvad. .
 - ☉ Põllutööriistad
 - ☉ Majapidamistarbed
 - ☉ Vankrid, saanid
 - ☉ Muud eluks vajalikud töövahendidAidahoone on ilma küttega

5 Muuseum pakub välja ekskursioone, mille käigus on võimalik tutvuda kohaliku ajaloo (mõisaansambel, kirik, põrgu ja kalmistu).

6. Muuseum teeb kaastöid valla ajalehele, tutvustades muuseumi tegemisi.
7. Muuseumis on olemas elektrooniline nimekiri esemetest, raamatutest, arhiivimaterjalidest, fotodest, mida pidevalt täiendatakse.
8. Suvel on muuseumi juures abiks õpilasmaleva töörühm.
9. Muuseum teeb koostööd vallavalitsusega, valla allasutustega, koduloo – huvilistega, Pärnu Muuseumiga, Pärnumaa väikemuuseumide seltsinguga.
10. Muuseumil on volikogu poolt kehtestatud piletihind. Aidahoone külastus üksikisikule 5. kr, gruppide (üle 10 inimese 1 kr. inimese kohta), ringkäik (mõisaansambel, kirik, põrgu, kalmistu) 40 kr.
11. Olemas on tööplaan ja igaaastane aruanne esitatakse vallavalitsusele

5. Probleemid

1. Katuse ehitus on pooleli.
2. Eksponaate on palju, eksponeeritavat pinda vähe
3. Muuseumituba asub aidahoonest eemal.
4. Aidahoones vajab paigaldamist automaatne tulekahju- signalisatsioon.
5. Lahendamata on muuseumi ruumides asuvate hoburiistade hoiustamine. Sellest tulenevalt on vajalik nende eksponaatide täpse nimekirja koostamine ning vastutuse ja kasutamise tingimuste fikseerimine varade säilimise tagamiseks.

6. Eesmärgid

1. Muuseumitöö põhieesmärk: Tori muuseum saab kohaks, kus külastaja saab kiire ja põhjaliku ülevaate kohalikust kultuuripärandist, tutvuda ajalooliste dokumentidega ja esemetega, tutvuda Tori vaatamisväärsustega.
2. Hoida muuseumi tugevamat külge: esemete autentsus (ehtsus), kolleksioneerimine ja nende lugude jutustamine.
3. Muuseum jääb asutuseks, mis koondab kohaliku elanikkonna kultuuripärandit, võtab arvele, säilitab, eksponeerib, võimaldab õpilastel ja teistel asjastuvitatuil kasutada muuseumikogu kodulooliste uurimistöode tegemisel.
4. Muuseum kujuneb Tori valla arengut toetavaks üksuseks, kus on näituste, loengute, jms. võimaluste vormis tutvuda meie esivanemate kultuuripärandiga.

7. Ülesanded

1. Koguda Tori ajalugu ja tänapäeva kajastavat informatsiooni ning esemelist materjali.
2. Kogutud materjal töödelda, süstematiseerida ja säilitada.
3. Korraldada näitusi ja muid üritusi muuseumi fondi kuuluvate varade eksponeerimiseks.
4. Võimaldada õpilastel ja teistel asjahuvilistel kasutada muuseumikogu kodulooliste uurimistöode tegemiseks

8. Missioon

Tori Muuseum on asutus, mis ei taotle majanduslikku kasu, tegutseb pidevalt, on ühiskonna ja selle arengu teenistuses ning üldsusele avatud.

Tori Muuseum kogub, säilitab, uurib, vahendab, populariseerib ja eksponeerib Tori piirkonna ajalugu ning tänapäeva kajastavaid materjale teaduslikel, hariduslikel ning meelelahutuslikel eesmärkidel.

Tori Muuseum aitab säilitada ja luua Tori piirkonna ja Pärnu maakonna identiteeti.

9. Visioon

Oluline on muuseumi teenuste kvaliteet ja tulemuslikkus, töötaja professionaalsus ja kompetentsus.

Tori Muuseumi funktsioonid ja eesmärgid on selged ning arusaadavad (tööplaan, kogumispoliitika, näitusepoliitika, riskide maandamise kava jms.)

Tasakaalustatud areng erinevate valdkondade vahel

Tori Muuseum on Tori piirkonna identiteedi ja üks osa maakondliku identiteedi säilitajast ning kandjast.

Tori Muuseum tagab kultuuriväärtuste süstemaatilise kogumise, nende säilimise, läbitöötamise ja esitamise.

Tori Muuseum on koht, kus klient saab kiire ja põhjaliku ülevaate kohalikust

kultuuripärandist, tutvuda ajalooliste dokumentide ning esemetega.
Tori Muuseumi aidakompleks on remonditud (töötaja tööruumid, arhiiv) ja seal on
kaasaegne püsinäitus.

10. Tegevuskava 2007 – 2014

Koduloo uurimise järjepidevuse säilitamine ja Tori Muuseumi arendamine

TEGEVUSKAVA

1. Koostada muuseumitoas ülevaade
Tori paikkonna ajalooost 2007
2. Töötada välja kogumispoliitika 2007, 2008
3. Koostada restaureerimisvajaduste plaan 2008
4. Materjalide kogumine, arvelevõtt
ja süstematiseerimine lähtuvalt
kogumispoliitikast. 2007 – 2014
5. Pöörata tähelepanu kajastamata
valdkondadele fondides 2007 - 2014
6. V äärtuslikumaid esemeid omandada
vajadusel ostude ja annetuste näol 2007 – 2014
7. Koguda uut ja huvitavat teavet
paikkonna ajaloo kohta . 2007 - 2014
8. Kultuuri – loodus ja muinsuskaitseobjektide
kaardistamise programm (piirkondade kaupa) 2007 – 2014
9. Korraldada iga-aastaseid kodu-uurimise päevi 2007 – 2014
10. Korraldada teemakohaseid väljapanekuid,
muuseumitunde, üritusi 2007 - 2014
11. Kajastada Tori piirkonna
ajalugu vallalehes 2007 – 2014
12. Kaasata õpilasi muuseumtegevustesse,
et äratada huvi rahvakultuuri ja selle säilitamise

- vastu, et õpilased oskaksid väärtustada oma
kodu kohta, luua neile võimalusi eneseväljenduseks,
et mõista mineviku ja kaasaja nähtusi. 2007 – 2014
13. Kogude restaureerimine 2007 - 2014
14. Muuseumitöötaja tööruumi
ehitamine (aidakompleks) 2007
15. Püsiekspositsiooniruumide järk – järguline
korrastamine ja väljaehitamine (aidakompleks) 2008 - 2014

Tori muuseumitööd korraldab
muuseumi metoodik- varahoidja Lea Puust.
Muuseumi aadress: Tori Muuseum
Tori alevik
Tori vald
86801 PÄRNUMAA
Telefon: 44 66003
E-mail: torimuuseum@hot.ee